

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CXXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

sicut plus millies à Jacobo Fabro & Jodoco Clichtovao, Præceptoribus meis, accepi, cæno questionum, rivulisque opinionum conturbavit.

CXXI. Argumentum decimum sextum, dubitandum non est, quin inter palmaria primum sit, quod hominem Reformatum ad amplectendam sententiam negantem inducere possit. Neque certè ullo modo status ille *ἀναμαρτησίας* damnatorum citra hypothesein in hoc argumento jactam, à quâ qualemcunque induit speciem, consistere potest. In examine igitur hujus argumenti observamus, I. ad universam instituti illius discursus molem perpetuam instantiam esse, dæmonem, sicuti subinde ostendemus. Ubi nulla est lex, ibi nulla est transgressio. At in regno dæmonum nulla est lex. Ergo. Conclusio est contra literam, I. Joh. III. 8. Et minor propositio iisdem profus argumentis probatur, quibus perspicuum reddit Parkerus, damnatis non esse legem. Ubi enim DEUS, dæmonibus se unquam tulisse legem significavit? Aut quâ ratione dæmon actiones suas ad publicam componere potest honestatem? Aut qui denique liberè eligere bonum malumque, cum ad malum ex judicio Divino sit determinatus? Quicquid hic regesserit Parkerus, id sibi ipsi responsum esse, ultrò animadvertet ipse. II. Non ignorat Parkerus discrimen inter legem naturalem & positivam, quarum illa ipsam hominis naturam, ut principium revelationis & obligationis, hæc causam exteriorem aliam, potestate *ἀνυπερβήτου* in homines pollentem, agnoscit. Ut aded limitanda sit ex hac distinctione major propositio: Ubi non est lex, sive ipsi naturæ implantata, sive lata exterius à DEO, ibi non est transgressio; conceditur major, sed negatur minor, quoad disjunctionis membrum prius. Quamquam enim positivam non habeant legem damnati, quæ in infernali etiam regno ipsos obliget, naturali tamen non ideò carent: *Νόμον μὲν ἔχοντες, ἰαυτοῖς ἔισι νόμοι* ut de gentilibus pronunciat Paulus, Rom. II. 14. Quando igitur dicitur: DEUS, damnatis se legem tulisse, nullo unquam indicio significavit; de lege positivâ admittitur, non de naturali, cujus indicium sufficiens est ipsum naturæ dictamen & conscientiæ horror & impressus cordi character, *μεταξὺ ἀδελφῶν ἡ λογισμῶν καὶ τηρεῖν τὸν ἡ καὶ ἀπολογημένων*. Rom. II. 15. Aut igitur docendum est, deleri factam hanc à naturâ in cordibus inscriptionem in da-

damnatis, aut lege eos quapiam, etiam in inferno, obligari. At quâ ratione illud docebitur? Ubi DEUS se unquam deleturum esse hanc legem ullo indicio significavit? III. Hæc ipsa lex naturalis dupliciter consideratur, vel præcisè, ut est naturæ impressa, ut est *ἕξον Ἐ νόμος γραπτός ἐν ταῖς καρδίαις*, Rom. II. 15. & quidem *τῆ φύσει*, vers. 14. (Quicumque igitur *φύσει* seu naturam habet, in ejus corde scripta est lex; At damnati. Ergo. Et: Cujuscunque principium necessarium in inferno non deponitur, id ipsum non deponitur. At natura legis principium necessarium in inferno non deponitur. Ergo.) Vel ut est externo actu solenniter repetita & scripto comprehensa. Jam verò & hanc legem damnatis latam esse, invicta argumenta evincunt. Primò enim cum Parke-ro quæro: Ubi DEUS unquam hanc se legem damnatis non tulisse, ullo indicio significavit? Secundo, DEUS naturalem hanc legem repetiit omnibus illis, in quorum cordibus eadem scripta quidem, sed per lapsum obscurata fuit. At tales sunt & damnati. Ergo. Tertio; Quorumcunque hominum DEUS Deus est, illis hæc lex est lata. *Ego sum Dominus DEUS tuus; non habebis alios Deos coram me.* Exod. XX. 2. At & damnatorum. Ergo. Quarto: Quicumque sunt homines ratione præditi, illis lata & repetita est lex: DEUM coles & amabis. Damnati. Ergo. Major probatur, quia, quisquis ratione est præditus, quando naturalem rationis discurrentis ductum & inclinationem sequitur, non potest non agnoscere, DEUM esse colendum & amandum. At verò DEUS huic ipsi inclinationi naturali, à se creatæ & homini inditæ, contrarium quicquam præcipere non potest, nisi velit sibi ipsi adversari, id est, *semetipsum negare*, quod tamen non potest. II. Tim. II. 13. Ergo legem ferat, necesse est, naturali, à se homini concretæ, legi conformem. Jam verò ratio non aliter potest, nisi hunc in modum argumentari: Quisquis me infinitis beneficiis affecit, ei ego infinitum debeo honorem & amorem. At DEUS. Ergo. Scilicet, qui unquam fieri potest, ut liberentur damnati ab obligatione DEUM amandi & colendi, cui infinitum debent honorem & amorem? Is enim honor, is amor, qui aliquando finem consequitur, non est infinitus. Quemadmodum ergo damnati facere non possunt, ne sint à DEO creati, à Christo redem-

pti, à Spiritu S. sanctificati, adeoque infinitis & inæstimabilibus beneficiis à DEO Trinuno affecti: ita facere non possunt, quin agnoscant, huic se Domino, huic Benefactori ad infinitum & interminabilem honorem & affectum obstringi. Aut ratio in inferno desinat ratio esse, necesse est, aut ita colligat, oportet. Quin si ita, pœnarum atrocitate obruta & confusa, non colligeret, ita tamen colligere citra omne dubium deberet, quod sufficit, ad legem faciendam & inducendam obligationem. Denique quinto: Quæcunque lex simpliciter est immutabilis, ea & damnatis lata est. At lex moralis Decalogica. Ergo. Minor probatur, quia bonum & malum in se tale est, non ex merâ *divina*. Principium boni malique radicale est ipsa natura Divina immutabilis, juxta illud: *Estote sancti, sicut ego sanctus sum*; quamquam ea ipsa natura nonnisi nobis per revelantem DEI voluntatem innotescat, ut adeo voluntas DEI seu Lex à DEO lata boni malique sit principium formale & manifestativum. Si verò ipsa natura Divina immutabilis est, immutabilem quoque esse & eam legem oportet, quæ eandem naturam ad extra repræsentat. Cujus rei necessitatem §.XCI. nisi fallor, ad oculos demonstravi. Majoris verò propositionis veritas ex ipsis terminis illicò apprehenditur. Quemadmodum hanc ipsam ob causam eadem lex beatos in gloriâ constitutos quoque obligare non cessat. V. Atque his ita fundamenti loco præmissis, facile est declinare rationes nobis in contrarium oppositas. Nam 1. quamquam majorem propositionem: ubi nulla lex est, ibi nulla est transgressio; haud inviti largiamur, ea tamen ex Rom. V. 13. à Parkero non validè probatur. Sensus enim verborum: ἀμαρτία ἔκ ἰδουότητος, μὴ ὄντων νόμων, non est: peccatum non estimandum est, ubi lex non est; sed veluti D. Luc. Oslander rectè παραφραζέει: Peccatum non reputabatur, i.e. homines non animadvertēbant, se toties, tamque graviter peccare; & tamen interdum conscientia stimulis pungerentur, nihilominus erat magna securitas carnis. Cum lex nondum esset promulgata tantâ severitate & majestate. Lex enim nature in mentibus hominum valde est obscurata; itaque nisi accedat lex scripta, facile lex nature affectibus humanis obliteratur & quasi suffocatur. Ubi autem parum lucis est, ibi etiam peccata minus advertuntur. Quam esse genuinam græci vocabuli: ἰδοὺ ὄντων, sententiam, græcæ literaturæ per-

tissimi Pa
arunt, e
qui in reg
vixit.
ra.
sicut
pauca
vixit
vixit
vixit
lummod
ex illa, se
Quocumq
neque ad
etiam di
jor prop
ris vert
pliciter
legis au
nre. &
naliter d
mi; sic
his flagit
cium est
mitur, ve
honestate
gamus a
direction
pria cul
cunque
quia ine
adsciver
sufficien
volunt
re; qu
gere ad
major
que pe

tissimi Patres, imprimis Origenes, Oecumenius & Phorius anno-
 tarunt, è quibus hic ita scribit: ἢ ἀμαρτία καὶ αὐτὸ ἦν. ἐπορεύετο γὰρ
 καὶ τὸ προσηγορευθῆναι ἕκαστον μὴ γινώσκων ἢ ἐν ἡ ἀμαρτία, ἀλλ' ἕως πᾶσι
 ἐλογίζετο, ἐδ' εἰς ἅσων χάριν τιμωρίας ἢ ἀμαρτημάτων ἕκαστον ἐγνώριζε-
 το. Ἐδὲ ἵνα περὶ αὐτῶν καὶ ὁρίσασιν πᾶσι τιμωρίας, καὶ διὰ τῆς ποιηλασίας
 ἐκδηλοῦντες αὐτῶν κριτησῶνται, καὶ πᾶσι μὲν ἢ ἀμαρτημάτων ἐμφανίσανται,
 μέλλου καὶ πᾶσι ἐγίνοντο γνώσασιν, ἢ συνιπὶ καὶ ἀσυνίτη, ἢ νόμῳ καὶ προσηγορίῃ, καὶ γυ-
 ναικὶ καὶ ἀνδρὶ. διὰ ἔτι ἐν αὐτῶν ἦν ὁμοίως ἐλογίζετο ἡ ἀμαρτία, ὅτι πᾶσι
 ἔλατο ἡ τιμωρία, καὶ ὅτι ἐδὲ τὸ μέγα ἔστι αὐτῶν ἀκαθάρτου ἐγνώσασιν, καὶ ὅτι ἐδὲ ἢ
 πᾶσι ἢ ἐκλάθει πᾶσι πλημμελῶσι ἡ τιμωρία. De lege igitur scriptâ so-
 lummodo sermo est Apostolo, neque de æstimatione peccati in se
 ex illâ, sed de magnitudine & reatu peccati. 2. In argumento:
 Quoscumque DEUS per legem neque ad honestatem publicam,
 neque ad salutem reipubl. aut dirigit, aut dirigere potest, aut vult
 etiam dirigere, illis non fert legem. Damnatos. Ergo; ma-
 jor propolitiio limitanda est, quâ limitatâ, sponte evanescit mino-
 ris veritas. Dirigere enim aliquid ad honestatem, dici potest du-
 pliciter, vel ex se & intentione ferentis legem, vel in eventu. Ad
 legis autem rationem sufficit, directionem priori modo ei conve-
 nire. Sicut is, qui insaniam sibi ultrò contraxit, lege intentio-
 naliter dirigitur ad abstinendum à cæde, ab adulterio, à blasphem-
 iâ; licet in eventu, ob impedimentum voluntariè injectum, ab
 his flagitiis neque absterneat, neque abstinere possit. Simile judi-
 cium est de damnatis. Porro potentia & vis dirigendi legi ad-
 mitur, vel quia subjectum dirigendum in se est inidoneum, ut ad
 honestatem traducatur; quâ ratione concedimus majorem, ne-
 gamus autem minorem; damnati quippe homines sunt, adeoque
 directionis legalis capaces; vel quia illud ipsum subjectum pro-
 priâ culpâ ineptum factum est; quâ ratione falsa est major: quos-
 cumque DEUS per legem ad honestatem idèò dirigere non potest,
 quia ineptitudinem recipiendi directionem propriis flagitiis sibi
 adsciverunt, illis non fert legem; utpote quæ superiori instantiâ
 sufficienter refellitur. Denique: nolle dirigere, vel dicitur de
 voluntate quadam, sponte contractam incapacitatem antecedente;
 quo sensu falsum est, DEUM nolle damnatos per legem diri-
 gere ad virtutem; vel de voluntate consequente; quâ ratione
 major falsa est, quæ si vera esset, insani legem neque haberent, ne-
 que peccarent, quod absurdum, Præter hæc singula directio non

est finis legis primarius, sed obligatio. At verò ad honestatem & illi obligari possunt, in quibus honestas ipsa neque unquam obtinetur, neque obtineri potest; sicut primi nostri Parentes per lapsum non sunt exleges facti, etsi legem, si extra Christum fuisset, neque servassent, neque servare potuissent. Quare & major propositio simpliciter negari potest. 3. Quicquid non est creatura libera & indifferenter se ad bonum atque malum habens, ei DEus non tulit legem moralem. At damnatus. Ergo; major propositio primò infirmatur per instantiam; Angeli & beati in gloriâ non sunt creaturæ ad bonum & malum liberæ atque indifferenter sese habentes; ergone non habebunt legem? At qui legem non habet, bene agere non potest: est enim bonum id, quod conforme est cum lege. Ergo *ad regem* & neutrum erit, quicquid agunt aut acturi sunt. Deinde limitatâ majore: quæcunque creaturæ neque indifferens unquam fuit ad bonum, malumque, neq; nunc est, ea non habet legem; negatur minor. Damnati enim determinationem ad malum suâ sibi culpâ attraxerunt, cum liberrimè ad id sese primò habuissent. 4. Atque hinc sponte suâ corrui responsio Parkeri ad argumentum: quicunque declinat à primævâ rectitudine, naturæ hominis inditâ, is peccat. Damnati. Ergo. Quomodo enim instantiæ loco ad majorem bestię producî possunt, quibus inclinatio ista ad rectum & fuga obliqui nunquam indita fuit, neque ob rationis defectum indî potuit? 5. Cujuscunque nulla uspiam sit mentio in Sacris, id asserendum non est. Legum in regno infernali. Ergo. Major iterum instantiâ premitur à beatis desumptâ. præterea, ubicunque sit mentio legum naturalium, hominis cordi intimè infixarum & simpliciter atque omni statu immobilium, ibi & fieri mentionem legum damnatis latarum, si quidem homines sunt & de humanâ naturâ ac ratione participant damnati, ex se intelligitur. 6. Succedit aliud argumentum: ubicunque objectum & occasio exercendæ legis naturalis nulla est, ibi nec lex ipsa locum habere potest. At in inferno. Ergo. Ad quod primò responderetur negando majorem per instantiam. Titio in carcere detento objectum & occasio deest, exercendi liberalitatem, quem tamen obligat lex: dilige proximum, sicut teipsum. Adamo, si solus fuisset creatus,

(po-

(potuisset autem solus creari, quia nihil prohibet) defuisset ob-
 jectum & occasio proximo benefaciendi, parentes naturales hono-
 randi, cuiuslibet suum tribuendi: ergone hæc leges tum è naturâ ex-
 ulassent? aut novi quid Adami naturæ accessit, postquam Eva
 ex latere ejusdem prædiit? Deinde limitatur major: Ubicumque
 objectum & occasio exercendæ legis naturalis nulla est, ex pro-
 priâ culpâ, quâ se quis in isthanc infelicitatem præcipitavit, ibi lex
 ipsa naturalis non obligat; & sic negatur; quia, qui suâ culpâ in
 æternos detrusus est carceres, objectum & occasionem variarum
 virtutum exercendarum, utpote publici cultus Divini & Sabba-
 thi agendi, DEUM in cœtu sanctorum solenni voce prædicandî,
 proximum in variis periculis juvandi, & similitum, amisit, & ta-
 men lex naturalis obligare eundem non cessat. Et qui debitum
 mille florenorum contraxit, solvendi verò impotentiam luxu &
 profusione malitiosa sibi induxit, adeoque objectum & occasio-
 nem liberandi se alieno ære perdidit; num ideo creditori suo ob-
 ligari desinit? Ne quidquam dicam de eo, quod nec ad Sabba-
 thum celebrandum dies necessariò requiratur, sed indefinitum
 sufficiat tempus; neque tenebræ tam atræ futuræ sint, quin ad
 augmentum pœnæ intueri invicem damnati & agnoscere paren-
 tes suos; nec denique loci conditio tam arcta, quin virtutes alias,
 nisi malè agendi necessitatem sibi ipsis fabricassent, excolere pos-
 sent. Deniq; 7. quando ita colligitur: quicumq; neq; blasphemare,
 neq; occidere, neq; mœchari, neq; furari, neque falsum dicere te-
 stimonium, neque injuriis onerare proximum, nec appetere quic-
 quam alieni potest, is non potest peccare; Damnati. Ergo; qui-
 libet videt, majorem propositionem laborare insufficienti par-
 tium & peccatorum enumeratione. Sunt enim alia infinita pec-
 cata, quæ patrare damnati possunt, præter recensita. Perinde
 igitur est, ac si quis ita ratiocinari vellet: Quicumque neque jurâ-
 mentum in utilitatem proximi deponere, neque parentes, (si in
 orco existant) honorare, neque sedare discordias, neque infirmi-
 tatem suam modestè agnoscere, neque exercere patientiam aut
 misericordiam, aut mansuetudinem, aut castitatem conjugalem,
 aut liberalitatem in tribuendâ eleemosynâ, neque suscipere curam
 pauperum potest, is non potest bene agere. Beati. Ergo. Quid
 enim?

enim? Annon virtutes omnes omittere, adeoque ipsâ omissione graviter peccare; annon odisse DEUM, colere Diabolum & *κατ'εως* alias *πασι τὸν κτίοντα*, intellectum imbuere erroribus veritati cœlesti contrariis, voluntatem blasphemii & contemptu legum Divinarum, profanare Sabbathum, proximum maledictis & imprecationibus incessere, odio seipsum consumere, perpetuâ cum fratribus discordiâ, superbiâ, inobedienciâ, impatienriâ, ingratitude, invidiâ, iracundiâ, immisericordiâ, *επιχειρητικῶς* vindictæ cupidine, mendacio, calumniâ flagrare; annon hæc & alia hujusmodi peccata sunt, eaque actualia, etiamsi eorum numero, quæ supra recensuimus, non comprehendantur? Præterea, quamquam lingua damnatorum ignita futura est, non tamen ided loqui & stringere eandem contra justissimum Numen cessabunt, sicut epulo non ided loqui desuit cum Abrahamo. Quemadmodum enim ignis infernalis, corpus ipsum damnatorum & vitam, cui alias intercepto aptus natus est, non extinguet: ita neque corporis operationes & actiones vitales. Et quamquam non occidere manu & furari brachio & mœchari corpore valebunt, animo tamen & intentione hæc singula eos perpetrare non posse, nondum probatum est; quæ tamen interiora peccata æquo pondere cum exterioribus æstimat Christus, Matth. V. 22. 28. 34. 39. 44. Et esto, injuriis damnatos impetere non posse damnationis socios, poterunt tamen DEUM, angelos atque beatos, sicut & appetere rem alienam, id est, æternum beatorum gaudium. Ex quibus omnibus, nisi fallor, ad oculum patet, quam lubricis innitatur fundamentis palmarium hoc, ut prima specie videtur, argumentum, adeoque plus promittat in fronte, quam habet in recessu.

CXXII. Argumentum decimum septimum ex Psal. XLIX. desumptum hoc est: Qualis est mors bestiarum, relata ad vitam, quæ mortem antecessit, talis quoque est interitus impiorum, in respectu ad eorundem vitam consideratus. At illorum mors privatio est omnis actionis vitalis & rejectio à facie hominum. Ergo. Ad quod respondetur, I. hoc argumento concludi, ne quidem vituros amplius esse post mortem damnatos, sive quoad animam, sive quoad totum compositum, si resurrexerint olim, consideratos. Quemadmodum enim oves in cloacas projectæ, vita animæ non

am-